

АЛКАЛОИД АД СКОПЈЕ
СТАТУТАРНИ КОНСОЛИДИРАНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ
ЗА ГОДИНАТА ЗАВРШЕНА НА
31 ДЕКЕМВРИ 2012

СОДРЖИНА**Страна**

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ	3
КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА	4
КОНСОЛИДИРАН БИЛАНС НА УСПЕХ	5
КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА	6
КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО ГЛАВНИНАТА	7
КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ	8
БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ	9
ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ДРУШТВОТО	9
СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ	9
ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ	24
СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ	25
СЕГМЕНТНО ИЗВЕСТУВАЊЕ	26
МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА	28
НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА	29
ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ	30
ВЛОЖУВАЊА ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ РАСПОЛОЖИВИ ЗА ПРОДАЖБА	33
ЗАЛИХИ	34
ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИТЕ	34
ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА	34
ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ	35
АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ	35
ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ	36
ОБВРСКИ ЗА КРЕДИТИ	36
ОБВРСКИ ЗА ОТПРЕМНИНИ	37
ОДЛОЖЕНИ ДАНОЦИ	37
ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИ И ДРУГИ ОБВРСКИ	39
РЕЗЕРВИРАЊА ЗА ОСТАНАТИ ОБВРСКИ И ТРОШОЦИ	39
ОСТАНАТИ ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО	39
ОСТАНАТИ РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО	39
ВИДОВИ НА ТРОШОЦИ	40
ТРОШОЦИ НА ВРАБОТЕНИ	40
ОПЕРАТИВЕН ЛИЗИНГ	40
ТРОШОЦИ НА ФИНАНСИРАЊЕ	41
ДАНОК НА ДОБИВКА	41
ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА	41
ДИВИДЕНДА	41
ПРЕВЗЕМЕНИ ОБВРСКИ	42
ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ	42
ОДНОСИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ	42
ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ	42

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИТЕ РЕВИЗОРИ

ДО СОПСТВЕНИЦИТЕ И РАКОВОДСТВОТО НА АЛКАЛОИД АД СКОПЈЕ

Извршивме ревизија на приложените консолидирани финансиски извештаи (стр. 4 до 42) на Алкалоид АД Скопје и подружниците (во понатамошниот текст "Друштвото"), кои се состојат од консолидираниот извештај за финансиска состојба на 31 декември 2012 година, како и консолидираниот извештај за севкупна добивка, консолидираниот извештај за промени во главнината и консолидираниот извештај за парични текови за годината што тогаш завршува и прегледот на значајните сметководствени политики и останати белешки.

Одговорност на раководството за консолидираните финансиски извештаи

Раководството е одговорно за подготвувањето и објективното презентирање на консолидираните финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди кои се применуваат во Република Македонија, како и за интерните контроли кои се релевантни за подготвувањето и објективното презентирање на консолидираните финансиски извештаи кои што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие консолидирани финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја извршивме нашата ревизија во согласност со Меѓународните стандарди за ревизија и Законот за ревизија на Република Македонија. Овие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања, да ја планираме и извршиме ревизијата на начин кој ќе ни овозможи да добиеме разумно уверување дека консолидираните финансиски извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува спроведување на постапки за собирање на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во консолидираните финансиски извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување во консолидираните финансиски извештаи, без разлика дали е резултат на измама или грешка. При проценувањето на овие ризици, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвувањето и објективното презентирање на консолидираните финансиски извештаи на ентитетот со цел дизајнирање на ревизорски постапки коишто се соодветни на околностите, но не за цел на изразување на мислење за ефективност на интерната контрола на ентитетот. Ревизијата исто така вклучува и оценка за соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на консолидираните финансиски извештаи.

Веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме собрано се доволни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

Мислење

Според наше мислење, консолидираните финансиски извештаи на Алкалоид АД Скопје и подружниците за годината која завршува на 31 декември 2012, се подготвени, во сите материјални аспекти, во согласност со сметководствената регулатива на Република Македонија.

Лидија Нануш
Овластен ревизор
Директор

8 март 2013 година
Дилоит ДОО Скопје

Александар Аризанов
Овластен ревизор

КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА

	Белешка	За годината што завршува на 31 декември	
		2012	2011
Средства			
Постојани средства			
Материјални средства	6	3.851.987	3.847.724
Нематеријални средства	7	647.260	521.285
Одложени даночни средства	18	15.728	14.849
Вложувања во хартии од вредност расположливи за продажба	9	4.784	4.442
Останати долгорочни побарувања	12	30.618	55.440
		4.550.377	4.443.740
Тековни средства			
Залихи	10	1.791.379	1.647.549
Побарувања од купувачите	11	2.508.304	2.238.474
Останати побарувања	12	243.506	269.858
Пари и парични еквиваленти	13	185.589	188.824
		4.728.778	4.344.705
Вкупно средства		9.279.155	8.788.445
Акционерска главнина и обврски			
Капитал и резерви			
Акционерски капитал	14	2.205.348	2.206.391
Премии за акции	14	(1.127)	493
Законски резерви		604.746	599.909
Останати резерви	15	1.524.599	1.538.559
Задржана добивка		2.907.337	2.608.105
Малцински удел		1.205	1.239
		7.242.108	6.954.696
Долгорочни обврски			
Долгорочни кредити	16	208.342	60.823
Обврски за отпремнини	17	20.670	16.560
Одложени даночни обврски	18	7.831	8.436
		236.843	85.819
Тековни обврски			
Обврски кон добавувачите и останати обврски	19	1.222.977	1.164.171
Данок на добивка		18.682	9.600
Краткорочни кредити	16	558.545	574.159
		1.800.204	1.747.930
Вкупно обврски		2.037.047	1.833.749
Вкупно акционерска главнина и обврски		9.279.155	8.788.445

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи се интегрален дел на овие финансиски извештаи и треба да се читаат во врска со истите.

Консолидираните финансиски извештаи се одобрени од страна на Управниот одбор на Друштвото на ден 19 Февруари 2013 година.

Одобрено од:
Живко Мукаетов
Генерален директор

Виктор Стојчевски
Финансиски директор

КОНСОЛИДИРАН БИЛАНС НА УСПЕХ

	Белешка	За годината што завршува на 31 декември	
		2012	2011
Продажби	5	6.788.633	6.738.068
Трошоци содржани во продадени готови производи и трговски стоки		(3.497.210)	(3.448.514)
Бруто добивка		3.291.423	3.289.554
Трошоци за истражување и развој		(38.687)	(45.543)
Трошоци на продажба и маркетинг		(2.272.187)	(2.215.549)
Административни трошоци		(269.326)	(292.637)
Резервирања за останати обврски и трошоци	20	(3.530)	(993)
Останати приходи од работењето	21	313.091	310.345
Останати расходи од работењето	22	(332.308)	(328.530)
Добивка од работењето		688.476	716.647
Трошоци на финансирањето (нето)	26	(48.435)	(54.452)
Добивка пред оданочување		640.041	662.195
Данок на добивка	27	(56.311)	(45.942)
Нето добивка за годината		583.730	616.253
Расположливо на:			
– Акционерите на Друштвото		583.763	616.290
– Малцински удел		(33)	(37)
Нето добивка за годината		583.730	616.253
Заработувачка по акција (во денари)			
- Основна	28	410,52	433,19

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи се интегрален дел на овие финансиски извештаи и треба да се читаат во врска со истите.

КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА

	Белешка	За годината што завршува на 31 декември	
		2012	2011
Нето добивка		583.730	616.253
Останата сеопфатна добивка:			
Објективна вредност на вложувањата	15	651	(946)
Курсни разлики	15	(9.761)	7.031
Останата сеопфатна добивка по оданочување		(9.110)	6.085
Вкупно останата сеопфатна добивка		574.620	622.338

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи се интегрален дел на овие финансиски извештаи и треба да се читаат во врска со истите.

КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО ГЛАВНИНАТА
За годината што завршува на 31 декември 2012

	Расположиво за акционерите на Друштвото						Вкупно
	Акционерски капитал	Премии од акции	Законски резерви	Останати резерви	Задржана добивка	Малцински удел	
На 1 јануари 2011	2.206.548	734	599.813	1.504.953	2.284.072	1.275	6.597.395
Откуп на сопствени акции	(157)	(241)	-	-	-	-	(398)
Објективна вредност на вложувањата (Белешка 9)	-	-	30	(946)	-	-	(916)
Одложени даноци (Белешка 18)	-	-	-	27.521	-	-	27.521
Дивиденда и данок на исплатена дивиденда (Белешка 29)	-	-	-	-	(275.071)	-	(275.071)
Намалување минати години	-	-	-	-	(11.639)	-	(11.639)
Поврат на неисплатена дивиденда	-	-	-	-	2.823	-	2.823
Нето добивка за годината	-	-	-	-	616.290	(37)	616.253
Курсни разлики	-	-	66	7.031	(8.370)	1	(1.272)
На 31 декември 2011	2.206.391	493	599.909	1.538.559	2.608.105	1.239	6.954.696
Откуп на сопствени акции	(1.043)	(1.620)	-	-	-	-	(2.663)
Објективна вредност на вложувањата (Белешка 9)	-	-	-	651	-	-	651
Пренос на резерви	-	-	4.850	(4.850)	-	-	-
Дивиденда и данок на исплатена дивиденда (Белешка 29)	-	-	-	-	(281.501)	-	(281.501)
Нето добивка за годината	-	-	-	-	583.763	(33)	583.730
Курсни разлики	-	-	(13)	(9.761)	(3.030)	(1)	(12.805)
На 31 декември 2012	2.205.348	(1.127)	604.746	1.524.599	2.907.337	1.205	7.242.108

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи се интегрален дел на овие финансиски извештаи и треба да се читаат во врска со истите.

КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ

	За годината што завршува на 31 декември	
	2012	2011
Парични текови од редовните активности		
Наплатено од купувачи	6.638.311	6.801.042
Платено на добавувачите и вработените	(5.984.484)	(6.071.337)
Паричен тек од работењето	653.827	729.705
(Одливи)/приливи од камати	(6.500)	2.931
Платен данок на добивка	(15.040)	(20.142)
Нето парични текови од редовни активности	632.287	712.494
Парични текови од инвестициони активности		
Набавка на основни средства	(386.921)	(350.568)
Одливи од депозити во банки	-	(20)
Примени дивиденди	40	40
Останати одливи од вработените	(51.041)	(47.698)
Нето пари користени во инвестициони активности	(437.922)	(398.246)
Парични текови од финансиски активности		
Приливи од кредити	1.496.291	1.324.494
Отплата на кредити	(1.366.489)	(1.294.601)
Платени камати	(45.040)	(49.158)
Откуп на сопствени акции	(2.663)	(398)
Вложување во обврзници	326	333
Надоместоци на акционерите и данок на исплатена дивиденда и други распределби од добивката	(275.323)	(255.347)
Нето пари користени во финансиски активности	(192.898)	(274.677)
Нето зголемување на пари и парични еквиваленти	1.467	39.571
Пари и парични еквиваленти на почеток на годината	188.824	149.686
Курсни разлики	(4.702)	(433)
Пари и парични еквиваленти на крајот на годината	185.589	188.824

Белешките кон консолидираните финансиски извештаи се интегрален дел на овие финансиски извештаи и треба да се читаат во врска со истите.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ДРУШТВОТО

Алкалоид АД Скопје (во понатамошниот текст: Друштвото) и неговите подружници произведува и продава разновидни фармацевтски, хемиски и козметички производи, како и производи од билно потекло. Алкалоид АД Скопје се состои од тринаесет подружници и една фондација во Република Македонија и други земји. Имињата на подружниците се дадени во точка 2.4 од Белешките кон консолидираните финансиски извештаи.

Производството на Друштвото се одвива на локациите во Скопје и Белград.

Алкалоид АД Скопје, матичното друштво е акционерско друштво, основано и со седиште во Република Македонија. Адресата на Друштвото е:

Бул. Александар Македонски 12, 1000 Скопје Република Македонија

Акциите на Алкалоид АД Скопје котираат на официјалниот пазар на Македонската берза за хартии од вредност од 2002 година.

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Основните сметководствени политики кои се применети при изготвувањето на консолидираните финансиски извештаи се дадени подолу. Сметководствените политики се применуваат конзистентно во текот на целата презентирани година.

2.1 Основа за подготовка на консолидираните финансиски извештаи

Во согласност со одредбите на Законот за трговски друштва (“Службен весник на РМ” бр.28/04, 84/05, 71/06, 25/07, 87/08, 17/09, 23/09, 42/10, 48/10, 8/11, 21/11, 24/11) правните лица во Република Македонија имаат обврска да водат сметководство и да подготвуваат консолидирани финансиски извештаи во согласност со усвоените меѓународни стандарди за финансиско известување објавени во Службен весник на Република Македонија.

На 29 декември 2009 година, донесен е нов Правилник за водење сметководство (“Службен весник на РМ” 159/09, 164/10 и 107/11) во кој се објавени Меѓународните сметководствени стандарди (МСС), Меѓународните стандарди за финансиско известување (МСФИ), заедно со толкувањата на Постојниот комитет за толкување (ПКТ) и толкувањата на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување (КТМФИ), утврдени и издадени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди (ОМСС) заклучно со 1 јануари 2009 година. Овој правилник се применува од 1 јануари 2010 година.

Меѓутоа, до датумот на составување на придружните консолидирани финансиски извештаи не се преведени и објавени сите измени и дополнувања на МСС/МСФИ и толкувањата на КТМФИ кои стапиле на сила за годишните периоди кои започнуваат на 1 јануари 2009 година. Притоа придружните консолидирани финансиски извештаи на Друштвото се прикажани во согласност со билансните шеми објавени во Правилникот за формата и содржината на годишната сметка (“Службен весник на Република Македонија” бр. 52/11 и 174/11), чиј сет на консолидирани финансиски извештаи отстапува од оние дефинирани во МСС 1 - Презентирање на консолидирани финансиски извештаи и притоа во поединечни делови отстапува од начинот на презентација на одредени билансни позиции предвидени со наведениот стандард. Објавените стандарди и толкувања кои на сила во тековниот период, а кои сè уште не се официјално преведени и усвоени, како и објавените стандарди и толкувања кои сè уште не се во примена се обелоденети во белешките 2.2 и 2.3.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.1 Основа за подготвување на консолидираните финансиските извештаи (продолжение)

Во врска со погоре наведеното, а имајќи ги во предвид потенцијално материјалните значајни ефекти од разликите помеѓу сметководствените прописи на Република Македонија и МСФИ/МСС, кои можат да имаат влијание на реалноста и објективноста на консолидираните финансиски извештаи на Друштвото, придружените консолидирани финансиски извештаи не можат да се сметаат за консолидирани финансиски извештаи изготвени во согласност со МСФИ и МСС.

Консолидираните финансиски извештаи се составени во согласност со принципот на набавна вредност, освен ако не е поинаку наведено во сметководствените политики кои се дадени во натамошниот текст.

Во составувањето на консолидираните финансиски извештаи Друштвото ги применува сметководствените политики наведени во белешката 2.

Износите содржани во консолидираните финансиски извештаи на Друштвото се прикажани во илјади македонски Денари. Денарот претставува официјална валута на известување во Република Македонија.

2.2 Објавени стандарди и толкувања кои се во сила во тековниот период а кои сè уште не се официјално преведени и усвоени

На денот на издавањето на овие консолидирани финансиски извештаи, подолу наведените стандарди и измени на стандарди беа издадени од страна на Одборот за меѓународни сметководствени стандарди, и толкувања објавени од страна на Комисијата за толкувања за меѓународно финансиско известување, но истите не се официјално усвоени во Република Македонија.

- Измени на МСФИ 7 “Финансиски инструменти: Обелоденувања” – Измени со кои се подобруваат обелоденувањата на објективната вредност и ризикот на ликвидност (ревизиран во март 2009, применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2009 година);
- Измени на МСФИ 1 “Првично усвојување на меѓународните стандарди за финансиско известување” – Дополнителни исклучоци за ентитети кои прв пат ги применуваат МСФИ. Измените се однесуваат на средствата во индустријата за нафта и гас и утврдување дали договорите содржат лизинг (ревизиран во јули 2009, применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2010 година);
- Измени и дополнувања на различни стандарди и толкувања како резултат на Проектот за годишно квалитативно подобрување на МСФИ објавен на 16 април 2009 година (МСФИ 5, МСФИ 8, МСС 1, МСС 7, МСС 17, МСС 36, МСС 39, КТМФИ 16) – првенствено со намера да се отстранат неусогласеностите и појаснување на формулацијата во текстот (измените на стандардите се применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2010 година, додека измените на КТМФИ за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2009 година);
- Измени на МСС 38 “Нематеријални средства” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2009 година);

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.2 Објавени стандарди и толкувања кои се во сила во тековниот период а кои сè уште не се официјално преведени и усвоени (продолжение)

- Измени на МСФИ 2 “Плаќање врз основа на акции” – Измени како резултат на Проектот за годишно квалитативно подобрување на МСФИ (ревидиран во април 2009 година, применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2009 година) и измени кои се однесуваат на трансакции на групни готовински плаќања врз основа на акции (ревидиран во јуни 2009 година, применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2010 година);
- Измени на КТМФИ 9 “Повторна проценка на вградените деривативи” (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2009 година) и МСС 39 “Финансиски инструменти: Признавање и мерење” – Вградени деривативи (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 30 јуни 2009 година);
- КТМФИ 18 “Пренос на средства од купувачи” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2009 година);
- “Сеопфатна рамка за финансиско известување на 2010 година” што претставува измена на “Рамката за подготовка и прикажување на финансиските извештаи” (применлива за пренос на средства од купувачи примени на или по септември 2010 година);
- Дополнувања на МСФИ 1 “Првично усвојување на меѓународните стандарди за финансиско известување” – Ограничен исклучок од споредбени обелоденувања пропишани во рамките на МСФИ 7 кај ентитети кои прв пат го применуваат МСФИ (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2010 година);
- Дополнувања на МСС 24 “Обелоденувања за поврзани страни” – Поедноставени барања за обелоденувања кај ентитети кои се под (значителна) контрола или влијание на владата и појаснување на дефиницијата за поврзани страни (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2011 година);
- Дополнувања на МСС 32 “Финансиски инструменти: презентирање” – Сметководство за правата на издавање на нови акции (применлив за годишните периоди на известување кои започнуваат на или по 1 февруари 2010 година);
- Дополнувања на различни стандарди и толкувања “Подобрувања на МСФИ (2010)” како резултат на Проектот за годишно квалитативно подобрување на МСФИ објавен на 6 мај 2010 година (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 7, МСС 1, МСС 27, МСС 34, КТМФИ 13) – првенствено со намера да се отстранат неусогласеностите и појаснување на формулацијата во текстот (поголем број од дополнувањата ќе бидат применливи за годишните периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2011 година);
- Дополнувања на КТМФИ 14 “МСС 19 – Ограничување на дефинираните примања, минималните барања за финансирање и нивната интеракција” Авансна уплата на минимални средства потребни за финансирање (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2011 година);

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.2 Објавени стандарди и толкувања кои се во сила во тековниот период а кои сè уште не се официјално преведени и усвоени (продолжение)

- КТМФИ 19 “Подмирување на финансиски обврски со инструменти на главнината” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2010 година);
- Дополнувања на МСФИ 1 “Првично усвојување на меѓународните стандарди за финансиско известување” – Висока хиперинфлација и отстранување на фиксни датуми за ентитети кои прв пат го применуваат МСФИ (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2011 година);
- Дополнувања на МСФИ 7 “Финансиски инструменти: Обелоденувања” – Пренос на финансиски средства (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2011 година);
- Дополнувања на МСС 12 “Даноци на добивка” – Одложен данок: поврат на средствата кои се наоѓаат во основата (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2012 година).

2.3 Објавени стандарди и толкувања кои сè уште не стапиле на сила во тековниот период

На денот на издавањето на овие финансиски извештаи објавени се следните стандарди, нивните дополнувања и толкувања кои сè уште не стапиле на сила:

- МСФИ 9 “Финансиски инструменти” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2015 година);
- Дополнувања на МСФИ 9 “Финансиски инструменти” и МСФИ 7 “Финансиски инструменти: Обелоденувања” – Задолжително стапување на сила и преодни обелоденувања (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2015 година);
- МСФИ 10 “Консолидирани финансиски извештаи” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- МСФИ 11 “Заеднички аранжмани” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- МСФИ 12 “Обелоденувања на вложувања во други правни лица” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- Дополнувања на МСФИ 10, МСФИ 11 и МСФИ 12 “Консолидирани финансиски извештаи, Заеднички аранжмани и Обелоденувања на вложувања во други правни лица: Упатство за преодна примена” (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- МСС 27 (ревидиран во 2011) “Поединечни финансиски извештаи” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.3 Објавени стандарди и толкувања кои сè уште не стапиле на сила во тековниот период (продолжение)

- МСС 28 (ревизиран во 2011) “Вложувања во придружени правни лица и заеднички вложувања” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- МСФИ 13 “Мерење на објективната вредност” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- Измени на МСС 19 “Користи за вработените” – Подобрување на сметководството за користи по престанување на работниот однос (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- Дополнувања на МСФИ 1 “Првично усвојување на меѓународните стандарди за финансиско известување” – Државни кредити по каматна стапка пониска од пазарната (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- Дополнувања на МСФИ 7 “Финансиски инструменти: Обелоденувања” – Порамнување на финансиски средства и финансиски обврски (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- Дополнувања на МСС 1 “Презентација на финансиски извештаи” -Презентација на ставки од Останата сеопфатна добивка (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јули 2012 година);
- Дополнувања на МСС 32 “Финансиски инструменти: Презентирање” – Порамнување на финансиски средства и финансиски обврски (применлив за годишните периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2014 година);
- Годишни подобрувања за период од 2009 до 2011 година објавени во мај 2012 година (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2014 година);
- КТМФИ 20 “Трошоци за откривка во фазата на производство на површински рудници” (применлив за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2013 година);
- Дополнувања на МСФИ 10, МСФИ 12 и МСС 27 – Изземање на зависни ентитети од консолидација според МСФИ 10 “Консолидирани финансиски извештаи” (применливи за годишни периоди на известување кои започнуваат на или по 1 јануари 2014 година).

Раководството го проценува влијанието на промените на МСС, новите МСФИ и толкувањата на консолидираните финансиски извештаи. Иако поголем дел од овие промени не се применливи во работењето на Друштвото, раководството не изразува експлицитна и безрезервна изјава за усогласеноста на консолидираните финансиски извештаи со МСС и МСФИ, кои се применуваат на периодот прикажан во приложените консолидирани финансиски извештаи.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.3 Објавени стандарди и толкувања кои сè уште не стапиле на сила во тековниот период (продолжение)

Подготвувањето на консолидираните финансиски извештаи во согласност со Законот за трговски друштва и Правилникот за водење на сметководство бара примена на проценки и претпоставки од страна на менаџментот на Друштвото, кои влијаат врз искажаните позиции во консолидираните финансиски извештаи. Иако проценките на раководството се базираат на разумни информации и познавања за настаните и активностите, фактичките резултати може да се разликуваат од проценетите. Проценките на раководството се прикажани во Белешка 4.

2.4 Подружници

Подружниците се правни лица кај кои Друштвото има контрола врз финансиските и деловните политики и поседува повеќе од една половина од гласачките права. Постоенето на и ефектот од поседувањето на гласовите се зема во предвид при одредување дали Друштвото има контрола врз друго правно лице. Набавната вредност на вложувањето претставува објективна вредност на даденото средство. Друштвото ги евидентира вложувањата по нивната набавна вредност намалена за евентуално обезвредување.

Подружниците се целосно консолидирани од моментот на воспоставување на контрола од страна на Друштвото врз истите. Подружниците се елиминираат од консолидацијата во моментот на престанок на контролата од страна на Друштвото.

Приложените консолидирани финансиски извештаи ги опфаќаат финансиските извештаи на матичното друштво Алкалоид АД Скопје и следните подружници:

	2012	2011
	учество	учество
Алкалоид ДОО Загреб, Хрватска	100%	100%
Алкалоид ДОО Белград, Србија	100%	100%
Алкалоид ИНТ ДОО Љубљана, Словенија	100%	100%
Алкалоид ДОО Сараево, Босна и Херцеговина	100%	100%
Алкалоидфарм СА Фрибург, Швајцарија	100%	100%
Алкалоид ЕООД Софија, Бугарија	100%	100%
АЛК&КОС Фармацеутицалс Шпк Приштина, Косово	100%	100%
Алкалоид Конс ДООЕЛ Скопје, Македонија	100%	100%
Алкалоид УСА ЛЛЦ Колумбус, Охајо САД	49%	49%
Фондација „Трајче Мукаетов” Скопје, Македонија	100%	100%
Алкалоид ДОО Подгорица, Црна Гора	100%	100%
ООО Алкалоид РУС Москва, Русија	100%	100%
Алкалоид ФАРМ ДОО Љубљана, Словенија	100%	100%
Алкалоид Веледрогерија ДОО Белград, Србија	100%	100%

Иако вложувањето на Алкалоид АД Скопје во Алкалоид УСА ЛЛЦ Колумбус, Охајо САД изнесува 49%, Друштвото поседува контрола. Во текот на 2010 година регистрирана е нова подружница во Република Словенија, Алкалоид ФАРМ ДОО Љубљана. Подружницата е 100% сопственост на Алкалоид АД Скопје. Досегашната подружница во Словенија се преименува во Алкалоид ИНТ ДОО Љубљана. Во текот на 2011 година регистрирана е нова подружница во Република Србија, Алкалоид Веледрогерија ДОО Белград.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.4 Подружници (продолжение)

Друштвото има претставништва во Русија, Украина, Босна и Херцеговина и Албанија. Резултатите од работењето на претставништвата се вклучени во финансиските извештаи на матичното друштво.

2.5 Сегментно известување

Известувањето по оперативни сегменти е конзистентно со начините на интерно известување за потребите на Управниот одбор. Управниот одбор е одговорен за стратешките одлуки за секој од сегментите.

На 31 декември 2012 година, Друштвото беше организирано во четири известувачки сегменти:

- **Фармација** - производство и продажба на лекови за хумана медицина, ветеринарни лекови и фармацевтски суровини,
- **Хемија** - производство и продажба на хемиски производи,
- **Козметика** - производство и продажба на козметички производи,
- **Билкарство** - производство и продажба на производи од билно потекло .

Севкупната производна програма на фармацевтски производи на Алкалоид - Фармација се состои од следниве фармацевтски форми:

- Орални цврсти дозни форми: Таблети - конвенционално и модифицирано ослободување, филм-таблети, обложени таблети, подјазични таблети, капсули, сув прашок за орална суспензија.
- Течни дозни форми за орална употреба: Раствори за орална употреба, сирупи, суспензии.
- Топикални препарати: Кремови, масти, раствори, гелови, спрејови, вагиналети, супозитории.
- Стерилни дозни форми: Парентерални мало-волуменски, капки за очи, масти за очи.

Покрај капацитетите за производство на готови фармацевтски производи Алкалоид-Фармација има погон за екстракција на опиоиди, кој вклучува производство на морфин и негови деривати како фармацевтски суровини.

Сегментот Алкалоид - Хемија денес има развиена програма за производство на хемикалии и реагенси од органско и неорганско потекло, со ра, puriss, purum и со фармакопејски квалитети. Истите се наменети за лабораториите во институтите, факултетите, клиниките, фармацевтската и козметичката индустрија, како и во процесите на производство на други индустрии.

Палетата на производи на Алкалоид - Козметика се состои од производите за нега на кожа, производите за нега на детска кожа, сапуни, производите за нега на коса, производите за нега на заби, парфемската колекција за мажи, парфемската колекција за жени, како и козметиката за домаќинството. Состојките кои се составен дел на производите се набавуваат од добавувачи кои ги задоволуваат високите стандарди за квалитет и истите се во согласност со барањата на Европската директива за квалитетен козметички производ.

Главни дејности во Алкалоид - Билкарство се обработка, мешање и пакување на билни суровини како корени, листови, овошје, семе итн.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.5 Сегментно известување (продолжение)

Приходите по сегменти се приходи кои се обелоденети во билансот на успех на Друштвото, коишто се директно поврзани со работењето на сегментот и соодветен дел од останатите приходи на Друштвото кои што се распределени на разумна основа на сегментот.

Расходите по сегменти се расходи кои се обелоденети во билансот на успех на Друштвото, коишто се директно поврзани со работењето на сегментот и соодветен дел од останатите расходи на Друштвото кои што се распределени на разумна основа на сегментот.

Нето оперативните средства на Друштвото се состојат примарно од материјални и нематеријални средства, залихи и побарувања минус нето оперативните обврски, додека нето финансиските средства на Друштвото примарно се состојат од парични средства и парични еквиваленти, останати тековни финансиски средства минус финансиски обврски, одложен данок и данок на добивка.

Сметководствените политики на сегментите се исти со сметководствените политики на Друштвото. Ова се всушност податоците кои што се репортираат на управувачките структури за целите на донесување одлуки за распределба на ресурсите и за оценување на резултатите од работењето на сегментите.

2.6 Наеми

Плаќањата за оперативен наем се признаени како расход во консолидираниот Биланс на успех на праволиниска основа во рамките на времетраењето на наемот.

2.7 Курсни разлики

Валута за вреднување и обелоденување

Валута за вреднување и обелоденување на трансакциите на Друштвото е македонскиот Денар. Износите вклучени во консолидираниите финансиски извештаи се прикажани во илјади Денари.

Трансакции и состојби

Трансакциите направени во странски средства на плаќање се пресметуваат во македонски Денари по курсот кој важел на денот на трансакцијата. Курсните разлики настанати од таквите трансакции во текот на годината и од сведувањето на средствата и обврските искажани во странски средства за плаќање по курсот кој важел на денот на Консолидираниот Извештај за финансиската состојба, се искажуваат во Консолидираниот Биланс на успех како приходи или расходи. Курсните разлики настанати од искажувањето во Денари на вложувањата изразени во странски средства за плаќање, се прикажани во главнината.

Подружници

Резултатите од подружниците, кои што не делуваат во услови на хиперинфлација и имаат различна функционална валута од валутата за обелоденување, се искажани во валутата за обелоденување како што следи:

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.7 Курсни разлики (продолжение)

Подружници (продолжение)

Средствата и обврските се пресметани според крајниот курс на денот на Консолидираниот Извештај за финансиската состојба;

Приходите и расходите се пресметани со примена на просечниот курс за периодот на известување (освен ако просечниот курс не претставува разумна основа за изразување на кумулативниот ефект на курсевите на денот на трансакцијата, во кој случај е користен курсот на трансакцијата); и

Курсните разлики произлезени од погоренаведеното се прикажани како посебна ставка во капиталот.

2.8 Материјални средства

Материјалните средства иницијално се прикажуваат по нивната набавна вредност. Земјиштето, градежните објекти и дел од опремата се прикажани по нивната пазарна вредност, врз основа на процена направена од страна на независен проценител, намалени за исправката на вредноста. Набавната вредност заедно со акумулираната исправка на вредноста се корегирани за ефектот на ревалоризацијата што произлегува од нивната проценка, со цел сегашната вредност да е еднаква на објективната вредност. Останатите материјални средства, се искажани по нивната набавна вредност намалена за исправката на вредноста. Набавната вредност претставува фактурна вредност на набавените материјални средства зголемена за сите трошоци настанати до нивното ставање во употреба.

Издатоците за реконструкција, адаптација или друго вложување со кои се зголемува корисниот век на употреба или капацитетот се капитализираат со нивното настанување. Трошоците за редовно одржување и поправки се евидентираат на товар на трошоците на работењето во моментот на нивното настанување.

Позитивниот ефект од проценката на материјалните средства се евидентира на главнината како ревалоризациона резерва. Негативниот ефект од проценката на материјалните средства се евидентира на главнината, до износот на ревалоризационата резерва на одредено средство, а разликата се евидентира во Консолидираниот Биланс на успех. Остатокот од ревалоризационата резерва се пренесува на задржаната добивка во моментот на отуѓувањето на средството.

Земјиштето не се амортизира. Амортизацијата на останатите материјални средства се пресметува со примена на праволиниската метода и е наменета за алоцирање на набавната или проценетата вредност на основните средства во еднакви годишни износи во текот на предвидениот век на употреба на материјалните средства. Предвидениот корисен век на средствата е:

Згради	20 - 40	Години
Опрема за производство	10 - 20	Години
Возила	4	Години
Мебел, компјутери и останата опрема	4 - 10	Години

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.8 Материјални средства (продолжение)

Резидуалната вредност на средствата и нивниот предвиден век на користење се проценува на датумот на Консолидираниот Извештај за финансиската состојба и се корегира доколку е потребно.

Сегашната вредност на материјалните средства се намалува до износот на надоместувачката вредност во случај кога сегашната вредност е повисока од проценетата надоместувачка вредност.

Отстапените или на друг начин отуѓени материјални средства се елиминираат од Консолидираниот Извештај за финансиската состојба заедно со исправката на вредноста. Добивката или загубата што произлегува од таквото отуѓување се признава во Билансот на успех.

2.9 Нематеријални средства

Нематеријалните средства се состојат од жигови, лиценци и софтвер. Нематеријалните средства се евидентираат по нивната набавна вредност намалена за исправката на вредноста. Набавната вредност претставува фактурна вредност на набавените нематеријални средства зголемена за сите трошоци настанати до нивното право на користење.

Амортизацијата на нематеријалните средства се врши во еднакви годишни износи во текот на предвидениот век на употреба на нематеријалните средства, а најмногу до 10 години.

Одделно стекнати нематеријални средства

Нематеријалните средства со конечен животен век кои што се стекнати одделно се прикажуваат по нивната набавна вредност, намалени за акумулираната амортизација и за исправката на вредност. Амортизацијата на стекнатите нематеријални средства се врши во еднакви годишни износи во текот на предвидениот век на употреба на нематеријалните средства, а најмногу до 10 години. Предвидениот век на употреба и методот на амортизација се предмет на испитување на крајот на секој период за известување.

Интерно генерирани нематеријални средства - трошоци за истражување и развој

Издатоците за истражување се признаваат како расходи при нивното настанување. Интерно генерираните нематеријални средства кои произлегуваат од фазата на развој се признаваат доколку и само доколку може да го демонстрираат следното:

- Техничка изводливост за довршување на нематеријалното средство, така што тоа да биде расположливо за употреба или продажба,
- Неговата намера е да го доврши нематеријалното средство и да го користи или продаде,
- Неговата способност да го користи или продаде нематеријалното средство.
- Како нематеријалното средство ќе создава веројатни идни економски користи.
- Расположливоста на соодветни технички, финансиски и други ресурси за довршување на развојот и за употреба или продажба на нематеријалното средство,
- Неговата способност за веродостојно мерење на издатокот кој може да му се припише на нематеријалното средство за време на неговиот развој.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.9 Нематеријални средства (продолжение)

Износот на иницијално признатите интерно генерирани нематеријални средства е збир од настанатите трошоци од денот кога нематеријалното средство за прв пат ги исполнува критериумите за признавање наведени погоре. Во случај кога интерно генерираните нематеријални средства не ги задоволуваат критериумите наведени погоре, трошоците за развој се признаваат во консолидираниот биланс на успех во периодот во кој што се настанати.

Последователно по иницијалното признавање, интерно генерираните нематеријални средства се прикажуваат по нивната набавна вредност намалени за акумулираната амортизација и исправката на вредност на ист начин како и одделно стекнатите нематеријални средства.

2.10 Обезвреднување на нефинансиските средства

Средствата кои имаат неограничен век на користење и не се амортизираат, се предмет на годишна анализа за можноста од нивно обезвреднување. Средствата кои се амортизираат се предмет на анализа за можноста од нивно обезвреднување секогаш кога настаните или измените во деловните услови укажуваат дека нивната сегашна вредност е повисока од проценетата надоместувачка вредност. Загубата од обезвреднување се евидентира за износот за кој сегашната вредност на средството ја надминува вредноста за неговото повторно надоместување. Надоместувачката вредност претставува повисоката вредност од нето продажната цена на средството, намалена за трошоците на продажба и неговата употребна вредност. Со цел за да се процени обезвреднувањето, средствата се групирани во најмалите единици кои генерираат пари. Нефинансиските средства, освен гудвилот, кои се обезвреднети се проценуваат за можната корекција на обезвреднувањето на датумот на Консолидираниот Извештај за финансиската состојба.

2.11 Финансиски средства

Финансиските средства на Друштвото се класифицирани во следните категории: позајмици и побарувања и хартии од вредност расположливи за продажба. Класификацијата на вложувањата е направена во зависност од намената за која финансиските средства се набавени. Класификацијата на финансиските средства се одредува во моментот на нивната набавка и се анализира на секој датум на известување.

Позајмици и побарувања

Позајмиците и побарувањата се финансиски средства со дефинирани услови за плаќање и не се котирали на пазарите на хартии од вредност. Позајмиците и побарувањата се вклучени во тековните средства, освен оние кои имаат доспевање подолго од 12 месеци по датумот на Консолидираниот Извештај за финансиската состојба. Позајмиците и побарувањата се прикажани во Консолидираниот Извештај за финансиската состојба на позицијата Побарувања од купувачите и останати побарувања (Белешка 2.13).

Хартии од вредност расположливи за продажба

Финансиските средства “расположливи за продажба” се класифицирани како нетековни средства, освен оние кои раководството планира да ги отуѓи во период пократок од 12 месеци по датумот на Консолидираниот Извештај за финансиската состојба.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.11 Финансиски средства (продолжение)

Набавката и продажбата на финансиските средства се евидентира на денот на тргувањето. Вредноста на набавката ги вклучува и трошоците за трансакцијата. Финансиските средства се бришат од евиденцијата во моментот на нивната продажба или во моментот на завршување на правото за добивање на надоместок. Финансиските средства “расположливи за продажба” се вреднуваат по нивната пазарна вредност. Друштвото исто така има вложувања во акции кои не котираат на пазар за хартии од вредност но се класифицирани како финансиски средства „расположливи за продажба“ и се вреднуваат по набавна вредност, бидејќи Друштвото очекува дека набавната вредност ќе се приближи до пазарната вредност. Позјмиците и побарувањата се вреднуваат по нивната амортизирана вредност со примена на ефективна каматна стапка.

Промените во вредноста на финансиските средства се евидентираат во главнината и Консолидираниот Извештај за сеопфатна добивка, освен загубите од обезвреднување на финансиските средства, каматите пресметани со ефективна каматна метода и курсните разлики на финансиските средства кои што се признаваат во Консолидираниот Биланс на успех.

Во моментот на продажба на финансиските средства, акумулираниот износ во главнината што произлегува од промената на вредноста на финансиските средства се евидентира во Консолидираниот Биланс на успех. Дивидендите што се добиваат од поседувањето на финансиските средства се евидентираат во Консолидираниот Биланс на успех со стекнување на правото за добивање парични средства.

Пазарната вредност на финансиските средства се базира на последната тргувана цена на акцијата на Македонската берза за хартии од вредност. Вложувањата за кои вредноста не може со сигурност да се измери се прикажани според нивната набавна или ревалоризирана вредност намалена за исправката на вредноста.

На крајот на секој известувачки период, Друштвото врши анализа на вредноста на финансиските средства. Во случај кога постојат доволно индикатори дека вредноста на финансиските средства е неповратно намалена под нивната сегашна вредност, овие финансиски средства се сметаат за обезвреднети. Во тој случај, разликата помеѓу износот на обезвреднувањето и ревалоризационата резерва во главнината што произлегува од промената на вредноста на финансиските средства се евидентира во Билансот на успех. Загубата од обезвреднување на вложувањата која што е евидентирана во Консолидираниот Биланс на успех не се враќа повторно преку истиот. Анализата на обезвреднувањето на побарувањата од купувачите е опишана во Белешка 2.13.

2.12 Залихи

Залихите се искажуваат по цената на чинењето или по нето очекуваната продажна вредност во зависност од тоа која е пониска. Цената на чинење е пресметана врз база на стварните цени. Цената на чинењето на производството во тек, полупроизводите и готовите производи, ги опфаќа сите директни трошоци на производство и производните општи трошоци. Нето очекуваната продажна вредност претставува проценета продажна вредност намалена за трошоците за продажба.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.13 Побарувања од купувачите

Побарувањата од купувачите се искажани по фактурираната вредност намалена за исправката на побарувањата. Исправката на вредноста на побарувањата од купувачите се врши секогаш кога постојат објективни докази дека побарувањето не може да се наплати. Индикаторите кои се користат при проценката за ненаплативост на побарувањата се: несолвентност, можноста од ликвидација и стечај и доцнење при исплатата на побарувањата. Износот на исправката на вредноста претставува разлика помеѓу фактурната вредност на побарувањата и износот кој се очекува да биде надоместен. Направената исправка на побарувањата се прикажува на позицијата: “Трошоци на продажба и маркетинг” во Консолидираниот Биланс на успех.

2.14 Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти се состојат од готовина на сметките во банките и во благajните.

2.15 Акционерски капитал

Акционерскиот капитал се состои од обични акции. Откупот на сопствени акции се прикажува како намалување на акционерскиот капитал зголемен за сите трошоци за негово откупување или отуѓување. Отуѓувањето на сопствените акции се прикажува како зголемување на акционерскиот капитал и е еднаков на готовинските приливи намалени за сите трошоци на трансакцијата.

2.16 Обврски по кредити

Иницијално, кредитите се прикажуваат по нивната номинална вредност, намалени за трошоците на трансферот. Во понатамошните периоди, кредитите се прикажуваат намалени за пресметаната камата.

Кредитите се прикажани како тековни обврски, освен за делот кој доспева по 12 месеци од денот на Консолидираниот Извештај за финансиската состојба.

2.17 Данок на добивка

Данокот на добивка се пресметува и плаќа согласно одредбите на Законот за данок на добивка. Плаќањето на месечниот данок се врши аконтативно утврдено од даночните органи. Крајниот данок по стапка од 10% се пресметува на утврдената добивка од Консолидираниот Биланс на успех, коригирана за одредени ставки согласно законските одредби. Во однос на подружниците на Друштвото, данокот на добивка се пресметува врз база на усвоените даночни закони на денот на извештајот за финансиска состојба во земјите каде што генерираат оданочив приход.

Одложен данок

Одложениот данок е пресметан за временските разлики помеѓу даночната основица и сегашната вредност на средствата и обврските. Одложениот данок не се пресметува при почетно вреднување на средствата и обврските, доколку во моментот на трансакцијата нема влијание врз даночната добивка или загуба. Одложениот данок се пресметува со примена на тековната даночна стапка. Одложените даночни обврски се признаваат за сите оданочиви времени разлики. Одложеното даночно средство е пресметано врз основа на веројатноста на постоење на идни оданочиви добивки кои ќе овозможат искористување на одложеното даночно средство.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.17 Данок на добивка (продолжение)

Одложен данок (продолжение)

Одложеното даночно средство е пресметано за временските разлики од вложувања во подружниците, освен ако времето на реализација на временските разлики е контролирано од страна на Друштвото и е извесно дека истите нема да се реализираат во догледна иднина.

2.18 Користи на вработените

Обврски за пензии

Друштвото има обврска за исплата на надомести на вработените кои се категоризирани како “Дефинирани користи” и “Дефинирани придонеси”. Обврските се дефинирани како:

- “Дефинирани користи” на вработените - претставува обврска за исплата на надомести во моментот на пензионирање и вообичаено зависи од еден или повеќе фактори како што се години на старост, работен стаж и надоместоци.
- “Дефинирани придонеси” на вработените - претставува обврска за исплата на пензиско осигурување во државни и приватни фондови. Друштвото нема обврска за исплата на дополнителни износи доколку државните и приватните пензиски фондови немаат доволно средства за исплата на пензиите

Обврската дефинирана во консолидираниот Извештај за финансиската состојба за користите на вработените е прикажана според сегашната вредност на идните готовински одливи. Износот на “Дефинирани користи” се пресметува на годишно ниво од страна на независен актуар со примена на Кредитната метода на проектирани единици. Сегашната вредност на “Дефинирани користи” се пресметува со дисконтирање на проценетите идни готовински одливи, со примена на каматната стапка на високо ликвидни корпоративни обврзници, деноминирани во валутата во која дефинираните користи ќе бидат платени и кои имаат приближно еднаков период на доспевање со периодот на доспевање на дефинираните користи.

Друштвото има законска обврска за исплата на пензиско осигурување во државни и приватни фондови. По исплатата на придонесите за пензиско осигурување, Друштвото нема една обврска по овој основ. Придонесите се евидентираат како користи на вработените во Консолидираниот Биланс на успех во моментот на нивно доспевање. Односпред платените придонеси се евидентираат како побарувања само доколку се осигура иден поврат на платените средства или идно намалување на обврската.

Технолошки вишок

На вработените кои се отпуштени како “технолошки вишок” или доброволно им престанал работниот однос во Друштвото, им се исплаќа паричен надомест. Надоместот за “технолошки вишок” се евидентира врз основа на настанат доброволен прекин на работниот однос, доставена и прифатена понуда од страна на вработениот за доброволен прекин на работен однос. Стекнатото право на исплата како резултат на “технолошки вишок” или на основа на доброволен престанок на работниот однос, се евидентира како краткорочна обврска и се очекува да се исплати.

Учество во добивка

На вработените може да им се признае право на учество во добивката, со одлука на Управниот одбор на Друштвото за распределба на добивката. Стекнатото право на учество во добивка се евидентира како краткорочна обврска и се очекува да се исплати.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ (продолжение)

2.19 Резервирања

Резервирања за обновување на околината, реструктурирање или тужби против Друштвото се признаваат кога постои законска или судска обврска како резултат на минат настан и кога износот на надоместот со голема веројатност може да се предвиди. Резервирања не се вршат за идни загуби од работењето.

Резервирањата се евидентираат според нивната сегашна вредност на очекуваните трошоци, потребни за надоместување на обврската.

2.20 Формирање на приходот - признавање и мерење

Приходот претставува објективна вредност на примениот надомест или побарувањето за продадени добра и услуги. Приходот се прикажува намален за данокот на додадена вредност, проценетите поврати, дисконтите и рабатите. Приходите се состојат од:

Приходи од продажба на производи

Приходите од продажба на производи се признаваат во моментот на испораката на производите и прифаќање од страна на купувачот.

Приходи од продажба на услуги

Приходите од продажба на услуги се признаваат во моментот на извршување на услугата имајќи го во предвид степенот на завршеност на договорената услуга.

Приходи од камати

Приходите од камати се пресметуваат со примена на ефективната каматна стапка. Приходот од камати се намалува до износот на надоместувачката вредност, во случај на обезвреднување на побарувањето и претставува дисконтиран износ на очекуваниот прилив на готовински средства.

Приходи од дивиденди

Приходите од дивиденди се признаваат во моментот на настанување на правото за надомест од страна на издавачите на сопственичките хартии од вредност.

2.21 Дивиденди

Друштвото ги евидентира обврските по дивиденди кон акционерите, по одобрување на обврската за дивиденди на годишното собрание на акционерите.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

3. ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ

3.1 Видови финансиски ризици

Во своето работење, Друштвото е изложено на повеќе видови на финансиски ризици како што се пазарен ризик (ризик од промена на девизните курсеви, пазарните вредности и цените), кредитен ризик, ризик од неликвидност и каматен ризик. Пристапот на Друштвото во управување со финансискиот ризик е насочен кон проценка на непредвидливоста на финансискиот пазар и настојува да изнајде начин за навремено минимизирање на потенцијалните негативни ефекти. Управувањето со ризикот го врши Финансискиот сектор, а врз основа на политиките одобрени од страна на Управниот одбор.

Пазарен ризик

а) Ризик од промена на девизниот курс

Друштвото е вклучено во меѓународни трансакции и е изложено на ризик од промена на девизните курсеви, како резултат на изложеност на домашната валута во однос на различните странски валути. Ризикот од промена на девизниот курс се управува преку обезбедување на доволни количества на готовина во странски валути во банки за обезбедување на континуитет на операциите на Друштвото.

б) Ризик од промена на цените

Друштвото е изложено на ризик од промена на пазарната вредност на вложувањата расположливи за продажба. Друштвото не е изложено на ризик од промена на цената на готовите производи.

Кредитен ризик

Друштвото нема значајна концентрација на кредитен ризик. Воспоставените политики и процедури овозможуваат продажба на купувачи со соодветна кредитна историја. Побарувањата од купувачите се состојат од голем број на салда. На тој начин, управувањето со кредитниот ризик вклучува политика на разумно намалување и дисперзија на концентрацијата на побарувањата во портфолиото на клиентите.

Ризик од неликвидност

Ризикот од неликвидност се управува преку обезбедување на доволни количества на готовина, можност за обезбедување на средства за кредитирање на операциите на Друштвото.

Каматен ризик

Друштвото не поседува значајни финансиски средства кои би обезбедиле принос на камати, така што готовинскиот тек на Друштвото не е под влијание на промените на пазарните каматни стапки.

Друштвото е изложено на каматен ризик за долгорочните и краткорочните кредити. Друштвото нема посебна политика за намалување на каматниот ризик, и истиот го регулира во директни преговори со банките. Каматните стапки на долгорочните кредити се значително помали од краткорочните, и значајно не варираат. Каматите на краткорочните кредити земени од банките во земјата во тековниот период се намалени во однос на минатата година.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

3. ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ (продолжение)

3.2 Објективна вредност

Објективната вредноста на вложените средства расположливи за продажба се базира на вредноста на акциите кои котираат на официјалниот финансиски пазар на датумот на консолидираниот Извештај за финансиската состојба.

За вреднување на вложувањата кои не котираат на официјалниот пазар, се применува тековната пазарна вредност на вложувања во хартии од вредност во иста или слична групација во која дејствува субјектот.

Сметководствената вредност намалена за проценетите исправки на вредноста на финансиски средства и обврски, со рок на доспевање пократок од една година, ја претставува приближно нивната објективна вредност.

Проценките на Друштвото се базираат на искуството и останатите фактори, вклучувајќи ги и очекувањата за идните настани за кои се верува дека се веројатни во сегашните околности.

3.3 Управување со ризикот од финансирање

Друштвото користи кредити со цел да обезбеди континуирано работење и да обезбеди поврат на вложувањата на инвеститорите и акционерите преку оптимизација на обврските по кредити и капиталот. Доколку е потребно, Друштвото може да го намали ризикот од финансирање преку намалување на износот распределен за дивиденди кон акционерите, да издава нови акции или да продаде средства со цел намалување на ризикот од финансирање.

4. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ

Друштвото врши проценка на идните настани. Проценетите износи вообичаено се блиски до реалните износи на остварените настани. Оние проценки кои може да имаат материјално влијание врз сегашната вредност на средствата и обврските во иднина се опишани подолу:

Објективна вредност на материјалните средства

Објективната вредност на проценетите материјални средства се анализира од страна на Друштвото на датумот на консолидираниот Извештај за финансиската состојба дали претрпеле значајна промена во однос на вредност на денот на проценката. Проценката на Друштвото е дека разликата помеѓу нивната пазарна вредност и проценетата сметководствената вредност е нематеријална и не влијае врз искажаниот резултат.

Објективна вредност на финансиските средства

Објективната вредност на финансиските средства расположливи за продажба, кои не котираат на официјалниот пазар на Македонската берза на хартии од вредност се евидентирани според нивната набавна вредност. Проценка на Друштвото е дека нивниот износ и разлика до можната пазарна вредност е нематеријална и истата нема никакво влијание врз искажаниот резултат, имајќи ги во предвид бројот на акциите во портфолиото на Друштвото, односно процентот на учество во вкупниот капитал на издавачите на хартии од вредност и нивната неликвидност.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

4. СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПРОЦЕНКИ (продолжение)

Побарувања од купувачите

Друштвото врши анализа на објективната вредноста на побарувањата од купувачите.

Проценки за евидентирање на користи на вработените

МСС19 користи на вработените, бара да се направат веродостојни проценки на износот на користите кој треба да се евидентира како обврска за користи на вработените. За оваа цел се користат актуарски проценки и техники како што се очекувана стапка на инфлација, долгорочно зголемување на медицинските трошоци, обрт на вработени и дисконтната стапка. Евентуалните промени на овие проценки на било која од овие варијабли може да ја промени обврската на друштвото по основ на користи на вработените.

5. СЕГМЕНТНО ИЗВЕСТУВАЊЕ

Примарен известувачки образец - деловен сегмент

Сегментното известување до Менаџментот се базира на информации за производите и категориите на купувачите.

Основни категории на производи се фармацевтски и нефармацевтски производи (хемиски, козметички и производи од билно потекло). Основни категории на купувачи за производите на Друштвото се купувачи на големо.

Резултатите на сегментот за годината што завршува на 31 декември се:

	Продажби		Добивка од работењето	
	2012	2011	2012	2011
Фармација	5.708.116	5.597.696	634.733	611.244
Хемија	229.094	307.431	15.413	57.515
Козметика	657.491	635.754	34.705	36.737
Билкарство	193.932	197.187	3.625	11.151
Вкупно	6.788.633	6.738.068	688.476	716.647
Финансиски трошоци			(48.435)	(54.452)
Добивка пред даноци			640.041	662.195
Данок од добивка			(56.311)	(45.942)
Нето добивка			583.730	616.253

Сите приходи наведени погоре се генерирани од продажби кон надворешни купувачи.

Средствата и обврските на сегментот за годината што завршува на 31 декември се:

Средства	2012	2011
Фармација	7.921.382	7.552.636
Хемија	352.583	362.419
Козметика	655.302	521.050
Билкарство	349.888	352.340
Вкупно средства	9.279.155	8.788.445

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

5. СЕГМЕНТНО ИЗВЕСТУВАЊЕ (продолжение)

Обврски

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Фармација	1.800.562	1.618.570
Хемија	51.332	51.305
Козметика	150.190	118.889
Билкарство	34.963	44.985
Вкупно обврски	<u>2.037.047</u>	<u>1.833.749</u>

Останати ставки на сегментот за годината што завршува на 31 декември се:

	<u>Амортизација</u>		<u>Инвестиции</u>	
	<u>2012</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Фармација	308.484	285.686	421.450	522.271
Хемија	6.320	5.829	16.584	35.258
Козметика	11.349	10.822	21.560	19.947
Билкарство	9.329	9.112	9.304	1.472
Вкупно	<u>335.482</u>	<u>311.449</u>	<u>468.898</u>	<u>578.948</u>

Секундарен известувачки образец - географски сегмент

Република Македонија е матична земја на Друштвото каде се одвива дел од активностите.

	<u>Приходи од продажба</u>		<u>Нетековни средства</u>	
	<u>2012</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Македонија	2.877.739	2.793.477	4.403.145	4.289.497
Србија	1.057.984	947.859	51.773	33.611
Хрватска	709.123	716.726	21.488	22.471
Босна и Херцеговина	580.304	617.558	2.840	4.490
Останати земји	1.563.483	1.662.448	20.001	18.940
Вкупно	<u>6.788.633</u>	<u>6.738.068</u>	<u>4.499.247</u>	<u>4.369.009</u>

Прикажувањето на продажбите е врз основа на потеклото на купувачот.

Нетековните средства се состојат од материјални и нематеријални средства.

Информации за поголемите купувачи

Продажбите од сегментот Фармација се одвиваат во повеќе земји и преку повеќе купувачи. Нема купувач со поголемо учество во продажбите на фармацевтски производи. Кај продажбите на сегментот Хемија има еден купувач што учествува во директните продажби со 42,5% (2011: 58,5%).

Кај продажбите на сегментот Козметика има еден купувач што учествува во директните продажби со 14,0% (2011: 13,7%).

Кај продажбите на сегментот Билкарство има еден купувач што учествува во директните продажби со 24,3% (2011: 28,1%).

Видови на продажби

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Продажба на производи	5.587.643	5.650.503
Продажба на стоки	1.147.798	1.030.562
Продажба на услуги	13	104
Останата продажба	53.179	56.899
	<u>6.788.633</u>	<u>6.738.068</u>

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

6. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Инвестици и во тек	Вкупно
Набавна вредност					
На 1 јануари 2011	839.838	2.008.987	2.007.265	17.471	4.873.561
Зголемувања	100.515	6.341	19.355	217.150	343.361
Пренос од инвестиции во тек	-	26.071	194.208	(220.279)	-
Елиминација на средства	-	-	(23.432)	(47)	(23.479)
Курсни разлики	-	(461)	132	-	(329)
На 31 декември 2011	940.353	2.040.938	2.197.528	14.295	5.193.114
Исправка на вредност					
На 1 јануари 2011	-	84.022	1.043.635	-	1.127.657
Амортизација за 2011	-	52.372	187.901	-	240.273
Елиминација на средства	-	-	(22.318)	-	(22.318)
Курсни разлики	-	(191)	(31)	-	(222)
На 31 декември 2011	-	136.203	1.209.187	-	1.345.390
Сегашна вредност					
На 31 декември 2011	940,353	1.904.735	988.341	14.295	3.847.724
Набавна вредност					
На 1 јануари 2012	940.353	2.040.938	2.197.528	14.295	5.193.114
Зголемувања	-	339	18.124	223.850	242.313
Пренос од инвестиции во тек	5.990	30.655	177.925	(214.570)	-
Елиминација на средства	-	-	(6.167)	-	(6.167)
Курсни разлики	-	(575)	(2.596)	-	(3.171)
На 31 декември 2012	946.343	2.071.357	2.384.814	23.575	5.426.089
Исправка на вредност					
На 1 јануари 2012	-	136.203	1.209.187	-	1.345.390
Амортизација за 2012	-	53.262	181.657	-	234.919
Елиминација на средства	-	-	(5.554)	-	(5.554)
Курсни разлики	-	(119)	(534)	-	(653)
На 31 декември 2012	-	189.346	1.384.756	-	1.574.102
Сегашна вредност					
На 31 декември 2012	946.343	1.882.011	1.000.058	23.575	3.851.987

Земјиштето со површина од 328.429м² согласно имотните листови издадени од АКН е во сопственост на Алкалоид АД Скопје.

Според Решението за приватизација на градежно земјиште У.бр.26-359/2 донесено од Министерството за финансии - Управа за имотно правни работи, согласно Законот за приватизација и закуп на градежно земјиште во државна сопственост (Службен весник на РМ бр.4/2005, 13/2007, 165/2008 и 146/2009) градежното земјиште во државна сопственост со вкупна површина од 13.133 м², КО Кисела Вода 2, запишан во Имотен лист бр.48872 на АКН - Скопје е приватизирано во сопственост на правното лице Алкалоид АД Скопје. Определениот надомест во износ од 4.028 илјади Денари е целосно уплатен.

Согласно законот за постапување со бесправно изградени објекти (Службен весник на РМ бр.23/11 и 54/11) завршена е постапката за легализација на објекти на локалитет Автокоманда во вредност од 1.962 илјади денари.

Земјиштето и градежните објекти се проценети по нивната пазарна вредност на 31 декември 2009 од страна на независен проценител. Ревалоризациониот вишок е пренесен во останати резерви на капиталот (Белешка 15). Методите употребени при ревалоризација се: пазарна вредност, набавна вредност и дисконтинуиран паричен тек.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

7. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

	Патенти и лиценци	Софтвер и интерно генерирани нематеријални и средства	Останати средства	Средства во подготовка	Вкупно
Набавна вредност					
На 1 јануари 2011	176.283	121.874	17.844	172.317	488.318
Зголемување	139	6.770	1.794	226.884	235.587
Пренос од инвестиции во тек	68.918	155.998	6.553	(231.469)	-
Отуѓувања на средства	(3.260)	(627)	(1.600)	(1.356)	(6.843)
Курсни разлики	(44)	(190)	(40)	(5)	(279)
На 31 декември 2011	242.036	283.825	24.551	166.371	716.783
Исправка на вредност					
На 1 јануари 2011	51.826	71.085	1.862	-	124.773
Амортизација за тековна година	41.576	25.588	4.012	-	71.176
Отуѓувања на средства	(384)	-	-	-	(384)
Курсни разлики	(345)	(35)	313	-	(67)
На 31 декември 2011	92.673	96.638	6.187	-	195.498
Сегашна вредност					
на 31 декември 2011	149.363	187.187	18.364	166.371	521.285
Набавна вредност					
На 1 јануари 2012	242.036	283.825	24.551	166.371	716.783
Зголемување	-	858	46	225.681	226.585
Пренос од инвестиции во тек	81.808	145.896	11.852	(239.556)	-
Отуѓувања на средства	-	-	-	(24)	(24)
Курсни разлики	-	73	(71)	(18)	(16)
На 31 декември 2012	323.844	430.652	36.378	152.454	943.328
Исправка на вредност					
На 1 јануари 2012	92.673	96.638	6.187	-	195.498
Амортизација за тековна година	57.269	38.249	5.045	-	100.563
Отуѓувања на средства	-	-	-	-	-
Курсни разлики	(473)	356	124	-	7
На 31 декември 2012	149.469	135.243	11.356	-	296.068
Сегашна вредност					
на 31 декември 2012	174.375	295.409	25.022	152.454	647.260

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

8. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ

Управување со ризикот од финансирање

Раководството на друштвото врши редовна анализа на кредитната задолженост.

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Обврски по кредити	766.887	634.982
Пари и парични еквиваленти	(185.589)	(188.824)
Нето обврски по кредити	<u>581.298</u>	<u>446.158</u>
Акционерска главнина	7.242.108	6.954.696
Нето обврски по кредити/Акционерска главнина	<u>8,03%</u>	<u>6,41%</u>

Финансиски инструменти и цели на управување со ризикот

Финансиските инструменти на Друштвото се состојат од пари и парични еквиваленти, купувачи и останати побарувања, добавувачи и останати обврски и кредити. Во текот на своето работење Друштвото е изложено на следните ризици:

Ризик од промена на девизните курсеви

Значаен дел од работењето на Друштвото како што се: продажбите на производи и услуги, набавка на основни средства, суровини и материјали, услуги и кредити се деноминирани во денари од странски валути. Друштвото не користи финансиски инструменти за минимизирање на ризикот, од причини што такви инструменти не постојат на пазарот во Македонија.

Состојбата на девизните износи деноминирани во Денари е следната:

	<u>Обврски</u>		<u>Средства</u>	
	<u>2012</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>2011</u>
ЕУР	837.396	885.477	2.247.056	2.157.663
УСД	151.398	175.690	50.463	45.556
ЦХФ	26.338	26.016	8.034	17.827
Останати валути	91.475	42.086	748.388	573.878

Друштвото најмногу е изложено на Евро.

Следната табела ја покажува сензитивната анализа за зголемување и намалување од 10% на македонскиот Денар во однос на соодветните странски валути. Сензитивната анализа е направена на девизните салда на средствата и обврските на датумот на консолидираниот Извештај за финансиската состојба. Позитивните износи претставуваат зголемување на добивката во Консолидираниот Биланс на успех, а негативните износи, претставуваат нејзино намалување.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

8. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

Ризик од од промена на девизните курсеви (продолжение)

	Зголемување од 10% на вредноста на Денарот		Намалување од 10% на вредноста на Денарот	
	2012	2011	2012	2011
ЕУР	(140.966)	(127.218)	140.966	127.218
УСД	10.093	13.013	(10.093)	(13.013)
ЦХФ	1.830	819	(1.830)	(819)
Останати валути	(65.691)	(53.179)	65.691	53.179
Биланс на успех и Капитал	(194.734)	(166.565)	194.734	166.565

Сензитивноста на Друштвото кон странските валути во 2012 година е поголемо од 2011 година, како резултат на зголемување на побарувањата од купувачите во странство и зголемување на кредити и обврските кон странските добавувачи.

Ризик од промена на каматни стапки

Друштвото е изложено на ризик од промена на каматните стапки.

Следната табела ја покажува сензитивната анализа за зголемување и намалување за 10% на каматните стапки на девизните кредити на денот на консолидираниот Извештај за финансиската состојба. Позитивните износи претставуваат зголемување на добивката во Консолидираниот Биланс на успех, а негативните износи претставуваат намалување.

	Зголемување од 10%		Намалување од 10%	
	2012	2011	2012	2011
Кредити	4.989	5.277	(4.989)	(5.277)
Биланс на успех и Капитал	(4.989)	(5.277)	4.989	5.277

Доколку каматните стапки беа повисоки за 10% од тековните, добивката на Друштвото во 2012 година ќе беше помала за 4.989 илјади Денари, и обратно, доколку каматните стапки беа пониски добивката на Друштвото во 2012 година ќе беше поголема за 4.989 илјади Денари.

Ризик од ликвидност

Раководството на Друштвото води грижа за обезбедување на ликвидноста. Во соодветни случаи, Друштвото користи краткорочни и долгорочни кредити за финансирање на работењето. Раководството управува со ризикот од ликвидност преку одржување на извесен износ на слободни пари и парични еквиваленти, секојдневно пратење на состојбата на паричните средства и проекции за идните парични приливи и одливи. Друштвото има пристап до финансиски средства од банките со релативно ниска каматна стапка, што дополнително обезбедува можност за управување со ликвидноста.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

8. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

Ризик од ликвидност (продолжение)

Подолу е прикажана табелата за рочноста на финансиските обврски на Друштвото:

2012	До 1 месец	1 - 3 месеци	3 - 12 месеци	12 - 60 месеци	Вкупно
Обврски кон добавувачите	616.449	327.738	106.529	1.431	1.052.147
Обврски за кредити	116.862	1.474	440.209	208.342	766.887
	733.311	329.212	546.738	209.773	1.819.034
2011	До 1 месец	1 - 3 месеци	3 - 12 месеци	12 - 60 месеци	Вкупно
Обврски кон добавувачите	619.317	216.552	118.977	23	954.869
Обврски за кредити	9.901	43.037	521.221	60.823	634.982
	629.218	259.589	640.198	60.846	1.589.851

Подолу е прикажана табелата за рочноста на финансиските средства на Друштвото:

2012	До 1 месец	1 - 3 месеци	3 - 12 месеци	12 - 60 месеци	Вкупно
Побарувања од купувачите	1.556.075	524.343	427.886	-	2.508,304
Вложувања во хартии од вредност расположливи за продажба	-	-	-	4.784	4.784
Пари и парични еквиваленти	185.589	-	-	-	185.589
	1.741.664	524.343	427.886	4.784	2.698.677
2011	До 1 месец	1 - 3 месеци	3 - 12 месеци	12 - 60 месеци	Вкупно
Побарувања од купувачите	1.334.089	667.580	236.805	-	2.238,474
Вложувања во хартии од вредност расположливи за продажба	-	-	-	4.442	4.442
Пари и парични еквиваленти	188.824	-	-	-	188.824
	1.522.913	667.580	236.805	4.442	2.431.740

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

8. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (продолжение)

Даночен ризик

Македонската даночна регулатива постојано е предмет на различни толкувања и на чести промени. Како последица на тоа, трансакциите на Друштвото можат да бидат оспорени од страна на даночните органи и Друштвото би можело да се соочи со дополнителни даноци, казни и камати, кои би можеле да бидат значајни. Периодот за кој даночните и царинските органи можат да направат контрола со цел утврдување на даночните обврски на Друштвото е пет години.

9. ВЛОЖУВАЊА ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ РАСПОЛОЖИВИ ЗА ПРОДАЖБА

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
На 1 јануари	4.442	5.695
Зголемувања	1.115	217
Намалувања	(122)	(2.416)
Фер вредност на вложувањата	<u>(651)</u>	<u>946</u>
На 31 декември	<u>4.784</u>	<u>4.442</u>

Вложувањата се состојат од:

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Вложувања во некотирани компании	1.951	2.128
Вложувања во котирани компании	2.218	1.391
Вложувања во обврзници	<u>615</u>	<u>923</u>
Вложувања во неповрзани субјекти	<u>4.784</u>	<u>4.442</u>

Вложувањата во хартии од вредност расположливи за продажба претставуваат вложувања во акции и удели на повеќе друштва и банки. Вложувањето во овие друштва и банки е помало од 10% од нивниот регистриран капитал.

Вложувањата во хартии во обврзници се однесува на обврзници за денационализација - трета емисија, кои носат годишна камата од 2% и доспеваат во 2014.

Вредноста на вложувањата во котираниите друштва е искажана по нивната пазарна вредност. Акциите кои не котираат на пазар за хартии од вредност но се класифицирани како финансиски средства “расположливи за продажба” се вреднуваат по набавна вредност, бидејќи Друштвото очекува дека набавната вредност ќе се приближи до пазарната вредност.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

10. ЗАЛИХИ

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Суровини и материјали	607.325	577.078
Резервни делови	1.422	505
Ситен инвентар	1.631	2.188
Производство во тек	168.882	122.694
Готови производи	736.694	689.764
Трговски стоки	275.425	255.320
	<u>1.791.379</u>	<u>1.647.549</u>

11. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИТЕ

Побарувања од купувачи

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Побарувања од купувачи	2.677.553	2.360.515
Минус: исправка на вредноста	(169.249)	(122.041)
Нето побарувања од купувачи	<u>2.508.304</u>	<u>2.238.474</u>

Движење на исправката на вредноста:

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
На почеток на годината	122.041	132.134
Исправка за годината	50.576	25.312
Наплатено во годината	(3.368)	(35.405)
На крајот на годината	<u>169.249</u>	<u>122.041</u>

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
До 1 година	11.972	40.965
Над 1 година	157.277	81.076
На 31 Декември	<u>169.249</u>	<u>122.041</u>

12. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Аванси	61.291	91.243
Кредити на вработените	15.057	16.591
Побарувања за повеќе платен ДДВ	87.389	122.340
Останати побарувања	110.387	95.124
Минус: Нетековен дел од побарувањата	(30.618)	(55.440)
	<u>243.506</u>	<u>269.858</u>

Нетековните побарувања се однесуваат на кредити на вработените и аванси за материјални средства кои доспеваат во период од 3 години.

Објективната вредност на нетековните побарувања од купувачите и останатите побарувања изнесува:

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

12. ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА (продолжение)

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Останати побарувања	30.618	55.440
Ефективната каматна стапка на нетековните побарувања изнесува:		
	<u>2012</u>	<u>2011</u>
	5,49%	5,35%

Друштвото работи со голем број на купувачи во земјата и странство и поради тоа нема концентрација на кредитен ризик кај побарувањата од купувачите.

Побарувањата за повеќе платен ДДВ на Управата за јавни приходи се надоместуваат редовно.

13. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Пари во банки	184.122	185.208
Пари во благајна	1.298	3.456
Останато	169	160
	<u>185.589</u>	<u>188.824</u>

14. АКЦИОНЕРСКИ КАПИТАЛ

	<u>Број на акции</u>	<u>Обични акции</u>	<u>Сопствен и акции</u>	<u>Вкупно</u>	<u>Премии од акции</u>
На 1 јануари 2011	1.422.696	2.220.127	(13.579)	2.206.548	734
Откуп на сопствени акции	(100)	-	(157)	(157)	(241)
На 31 декември 2011	1.422.596	2.220.127	(13.736)	2.206.391	493
Откуп на сопствени акции	(663)	-	(1.043)	(1.043)	(1.620)
На 31 декември 2012	1.421.933	2.220.127	(14.779)	2.205.348	(1.127)

Вкупниот број на одобрени и издадени акции е 1.431.353 со номинална вредност од ЕУР 25,56 по акција. Издадените акции се платени во целост.

Во текот на 2012 година друштвото откупи 663 сопствени акции преку Македонската берза за хартии од вредност. Од вкупните сопствени акции, 9.420 се сопствени обични акции и 3.287 акции резервирани за поранешни сопственици од кои 3.228 приоритетни акции и 59 обични акции стекнати по основ на дивиденда.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

15. ОСТАНАТИ РЕЗЕРВИ

	Пренос на резерви	Основни средства	Вложувања	Фонд за акции	Вкупно
На 1 јануари 2011	-	1.260.447	(1.132)	245.638	1.504.953
Намалување	-	-	(946)	-	(946)
Одложен данок	-	27.521	-	-	27.521
Курсни разлики	-	7.031	-	-	7.031
На 31 декември 2011	-	1.294.999	(2.078)	245.638	1.538.559
Намалување	-	-	651	-	651
Пренос на резерви	(4.850)	-	-	-	(4.850)
Курсни разлики	-	(9.761)	-	-	(9.761)
На 31 декември 2012	(4.850)	1.285.238	(1.427)	245.638	1.524.599

Природата и правата кои произлегуваат од секој вид на останати резерви се:

- Ревалоризационата резерва за материјалните средства произлегува од нивната проценка. Овие резерви не се на располагање на акционерите.
- Резервите за вложувања произлегуваат од нивната проценка. Овие резерви не се на располагање на акционерите.
- Фондот за акции произлегува од задржаната добивка според одлука на Собрание на акционери и е на располагање на акционерите.

16. ОБВРСКИ ЗА КРЕДИТИ

	2012	2011
Долгорочни кредити	208.342	60.823
Краткорочни кредити	558.545	574.159
	766.887	634.982

Кредитите од банка во износ од 269.149 илјади Денари се обезбедени со материјални средства со сегашна вредност од 248.213 илјади Денари.

Доспевањето на кредитите е:

	2012	2011
До 1 година	558.545	574.159
Од 1- 3 години	208.342	60.823
	766.887	634.982

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

16. ОБВРСКИ ЗА КРЕДИТИ (продолжение)

Кредитите се деноминирани во следните валути:

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
ЕУР	231.698	237.530
УСД	-	-
МКД	517.421	397.452
Останати	17.768	-
	<u>766.887</u>	<u>634.982</u>

Ефективната каматна стапка на кредитите изнесува:

	<u>31 декември 2012</u>		<u>31 декември 2011</u>	
	ЕУР	МКД	ЕУР	МКД
Каматна стапка	6 месечен ЕУРИБОР +3,75 - 4%	5,5 – 6,6%	6 месечен ЕУРИБОР +3,75 - 4%	6,5 - 7%

17. ОБВРСКИ ЗА ОТПРЕМНИНИ

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Обврски за отпремнини	<u>20.670</u>	<u>16.560</u>

Обврските за отпремнини се пресметани врз основа на законските барања за исплата на две нето просечни плати во моментот на пензионирање, со примена на актуарска пресметка.

Износот за отпремнини евидентиран во Билансот на успех изнесува:

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
На почеток на годината	16.560	15.567
Зголемување на пресметката	4.110	993
На крај на годината	<u>20.670</u>	<u>16.560</u>

Основните претпоставки користени при пресметка на отпремнините се:

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Дисконтна стапка	4,44%	5,41%

18. ОДЛОЖЕНИ ДАНОЦИ

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Одложени даночни средства	(15.728)	(14.849)
Одложени даночни обврски	7.831	8.436
	<u>(7.897)</u>	<u>(6.413)</u>

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

18. ОДЛОЖЕНИ ДАНОЦИ (продолжение)

Одложените даноци од добивка се пресметани со примена на редовната стапка на данок од добивка во висина од 10%.

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
На 1 јануари	(6.413)	16.964
Одложен данок во Билансот на успех	6.384	4.144
Одложен данок во главнината	-	(27.521)
Реализирана даночна обврска	<u>(7.868)</u>	<u>-</u>
На 31 декември	<u>(7.897)</u>	<u>(6.413)</u>

Движењето на одложените даночни средства и обврски е:

	<u>Резервирања</u>	<u>Вреднување</u>	<u>Вкупно</u>
На 1 јануари 2011	(10.557)	27.521	16.964
Во Билансот на успех	4.144	-	4.144
Во главнината	-	(27.521)	(27.521)
На 31 декември 2011	<u>(6.413)</u>	<u>-</u>	<u>(6.413)</u>
Во Билансот на успех	6.384	-	6.384
Реализирана даночна обврска	<u>(7.868)</u>	<u>-</u>	<u>(7.868)</u>
На 31 декември 2012	<u>(7.897)</u>	<u>-</u>	<u>(7.897)</u>

Одложениот данок евидентиран во Билансот на успех е:

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Исправка на вредноста на побарувањата од купувачите	(6.900)	1.729
Резервирања за трошоци	<u>13.284</u>	<u>2.415</u>
	<u>6.384</u>	<u>4.144</u>

Одложениот данок евидентиран во консолидираниот Извештај за финансиска состојба е:

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Земјиште и згради	<u>-</u>	<u>(27.521)</u>
	<u>-</u>	<u>(27.521)</u>

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

19. ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИ И ДРУГИ ОБВРСКИ

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Обврски кон добавувачите	1.052.147	954.869
Аванси	5.420	1.556
Обврски кон вработените	66.840	53.930
Дивиденди	6.573	4.304
Останати обврски	91.997	149.512
	<u>1.222.977</u>	<u>1.164.171</u>

20. РЕЗЕРВИРАЊА ЗА ОСТАНАТИ ОБВРСКИ И ТРОШОЦИ

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Резервирања за отпремнини	3.530	993
	<u>3.530</u>	<u>993</u>

21. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Наплатени отпишани побарувања	2.408	3.079
Приходи од камати од тековно работење	499	1.614
Позитивни курсни разлики од тековно работење	189.835	195.420
Останати приходи	120.349	110.232
	<u>313.091</u>	<u>310.345</u>

22. ОСТАНАТИ РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Камати од тековно работење	2.020	2.609
Негативни курсни разлики	173.929	228.504
Останати расходи	156.359	97.417
	<u>332.308</u>	<u>328.530</u>

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

23. ВИДОВИ НА ТРОШОЦИ

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Суровини и материјали	1.748.431	1.758.383
Надоместоци на вработените	1.318.416	1.297.320
Амортизација	335.482	311.449
Електрична енергија и вода	199.146	193.828
Исправка на побарувањата од купувачите	50.576	25.312
Транспорт	134.303	122.799
Промена на залихите	(65.572)	(74.982)
Набавна вредност на продадени стоки	1.001.989	931.720
Останати расходи	1.354.639	1.436.414
	<u>6.077.410</u>	<u>6.002.243</u>

24. ТРОШОЦИ НА ВРАБОТЕНИ

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Бруто плати	1.156.892	1.103.646
Останати трошоци на вработени	161.524	193.674
	<u>1.318.416</u>	<u>1.297.320</u>

Број на вработени на 31 декември	<u>1.413</u>	<u>1.374</u>
----------------------------------	---------------------	---------------------

25. ОПЕРАТИВЕН ЛИЗИНГ

Оперативниот лизинг се однесува на изнајмување на деловни простории и возила. Вообичаениот период за изнајмување се движи од 3 - 5 години. Друштвото нема опција да ги откупи деловните простории и возилата.

Трошоци евидентирани во Билансот на успех се:

Минимум оперативен лизинг	<u>2012</u>	<u>2011</u>
	56.636	51.593
	<u>56.636</u>	<u>51.593</u>

Идни неотповикливи обврски	<u>2012</u>	<u>2011</u>
До 1 година	55.664	41.851
Од 2 - 5 години	48.169	56.422
	<u>103.833</u>	<u>98.273</u>

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

26. ТРОШОЦИ НА ФИНАНСИРАЊЕ

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Курсни разлики (нето) од кредити	1.458	(1.683)
Расходи по основ на камати од кредити	<u>(49.893)</u>	<u>(52.769)</u>
	<u>(48.435)</u>	<u>(54.452)</u>

27. ДАНОК НА ДОБИВКА

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Тековен данок на добивка	56.420	41.798
Нето одложен данок на добивка (Белешка 18)	<u>(109)</u>	<u>4.144</u>
	<u>56.311</u>	<u>45.942</u>

Данокот од добивка се разликува од износот што би произлегол доколку се употреби основната даночна стапка како што следува:

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Добивка пред оданочување	<u>640.041</u>	<u>662.195</u>
Усогласување на расходите	56.633	51.090
Даночни олеснувања и ослободувања	(213)	(9.292)
Даночен кредит	<u>(109)</u>	<u>4.144</u>
Данок на добивка	<u>56.311</u>	<u>45.942</u>

Како резултат на антикризните мерки во 2009 година во Република Македонија извршена е измена на Законот за данок на добивка, при што приходите веќе не се предмет на оданочување. Даночно непризнаените расходи се оданочуваат со стапка од 10%.

28. ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА

	<u>2012</u>	<u>2011</u>
Основна заработка по акција		
Расположлива Нето добивка (во Денари)	583.730.219	616.253.479
Просечен број на акции	<u>1.421.933</u>	<u>1.422.596</u>
Основна заработка по акција (во Денари)	<u>410,52</u>	<u>433,19</u>

29. ДИВИДЕНДА

Друштвото не ја евидентира обврската за дивиденди се додека истата не се ратификува на годишното Собрание на акционери.

На 12 април 2012 година на годишното Собрание на акционерите е одобрена пресметка и исплата на бруто дивиденда за 2011 година во износ од 254.466 илјади Денари. Данокот на исплатената дивиденда изнесува 27.036 илјади Денари. Пресметаната дивиденда и даноците се прикажани како намалување од задржаната добивка.

БЕЛЕШКИ КОН КОНСОЛИДИРАНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

30. ПРЕВЗЕМЕНИ ОБВРСКИ

Друштвото има превземено обврски по основ склучени договори со изведувачи за изградба, набавка и одржување на основни средства во износ од 4.946 илјади Денари (2011: 7.406 илјади Денари).

31. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ

Друштвото има обврска по основ на издадени гаранции од банки кон различни доверители во износ од 26.526 илјади Денари (2011: 27.188 илјади Денари).

32. ОДНОСИ СО ПОВРЗАНИ СУБЈЕКТИ

Друштвото нема краен единствен сопственик. Акциите на Друштвото се поседувани од голем број на правни и физички лица.

Надоместоци на раководството

Во текот на 2012 година на членовите на Управниот одбор на Друштвото не се исплатени надоместоци за учество во одборот. Во текот на 2012 година на членовите на Надзорниот одбор на Друштвото вкупно се исплатени 4.203 илјади Денари (2011: 4.032 илјади Денари).

33. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Официјалниот девизен курс за значајната валута користена при искажување на билансните позиции деноминирани во странска валута е следнава:

	<u>31.12.2012</u>	<u>31.12.2011</u>
ЕУР	61,50	61,50
УСД	46,65	47,53
ЦХФ	50,91	50,60